

Диференціація ставок ПДВ передбачає застосування різних ставок податку відповідно до груп товарів та послуг або зниженням існуючої загальної ставки. Цей механізм дозволить подолати соціальну несправедливість, тобто у структурі витрат бідного населення частка ПДВ є більшою, ніж у доходах заможних. Застосовуючи зарубіжний досвід можна впровадити оподаткування залежно від соціальної значимості товарів. Крім того, замість окремо запровадженого податку на розкіш, з'являється відокремлена підвищена ставка ПДВ на товари розкоші.

Отже, податок на додану вартість є важливим джерелом наповнення Державного бюджету України з високим потенціалом та фіскальною ефективністю. Особливість податку та широка база оподаткування дають можливість стабільного надходження грошових ресурсів до державного бюджету. Щодо існуючих проблем, то їх вирішення підвищить ефективність адміністрування податку. Серед важливих із них є проблема надмірних податкових пільг, частина з яких призначена в «ручному порядку», а також обсяги бюджетної заборгованості та неповерненого бюджетного відшкодування. Але все це, не зменшує значущість і важливість подальшого розвитку податку на додану вартість, адже вдосконалення справляння ПДВ та приведення до належного стану чинне податкове законодавство є важливою передумовою вступу України до Європейського союзу.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI – VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Напрями та механізми підвищення фіскальної та регулятивної ефективності ПДВ: Аналітична записка // Офіційний Веб-портал Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/247>
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>

Лисенко Н.А.

студентка,

Науковий керівник: Савчук Т.М.

старший викладач,

Буковинський державний фінансово-економічний університет

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ

Сучасні тенденції лібералізації міжнародної торговельно-економічної діяльності та інтеграції національної економіки в світове співтовариство призводять до мінімізації, гармонізації та уніфікації торгово-тарифних і митних обмежень. Необхідною умовою реалізації політичних та соціально-

економічних перетворень в Україні є поступове приведення системи митного контролю до рівня європейських стандартів, забезпечення єдиного злагодженого механізму взаємодії митних, податкових, інших органів влади та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

В таких умовах господарювання актуальним постає питання вдосконалення митного контролю як однієї з форм фінансового контролю.

Питанням формування і реалізації митного контролю займалися Шкуратова І.І., Оніщик Ю.В., Коросташова І.М., Дегтярьова С. В., Бережнюк І.Г. та інші. Але ряд питань щодо ролі митного контролю в системі фінансового контролю України залишаються невирішеними, що й обумовило вибір теми дослідження.

Державний фінансовий контроль у системі митних органів – це комплексний процес, у рамках якого на основі ризикоорієнтованого підходу державні контрольні органи здійснюють комплекс заходів, спрямованих на досягнення стійкості, повноти та своєчасності надходжень митних платежів до державного бюджету, а також забезпечують ефективність і результативність використання коштів бюджетного фінансування на утримання митних органів [1]. Головною функцією Державної фіскальної служби у сфері фінансового контролю є адміністрування бюджетних надходжень у вигляді податкових та митних платежів. Особливе місце в системі державного фінансового контролю посідає митний контроль. Щоб глибше зрозуміти сутність даного поняття в табл. 1 надано визначення, сформульовані деякими вченими.

Таблиця 1

Визначення «митного контролю»

Автор, джерело	Зміст визначення «митний контроль»
Ю.В. Оніщик, [2]	Митний контроль – важлива складова частина державного контролю, що здійснюється митними органами і є їх повсякденною діяльністю, яка потребує належної організації..
Коросташова І. М., [3, с. 10]	Митний контроль – це різновид державного контролю, найбільш оперативний засіб забезпечення законності в діяльності митної служби та напрям діяльності, що забезпечує функціонування митної системи
Дегтярьова С. В., [4, с. 21]	Митний контроль – це гарантія і засіб регулювання інтересів і прав людини в сфері регулювання митно-правових відносин.
Білуха М.Т., [5, с. 182]	Митний контроль – функція управління митними операціями підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність з метою забезпечення дотримання вимог нормативно-правових актів з питань державної митної справи та міжнародних договорів України.

Відповідно до ст. 4 Митного кодексу України, митний контроль – це сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм Митного кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку. Тобто, це сукупність спеціальних дій митних органів, спрямованих на дотримання норм митного законодавства.

На практиці розрізняють такі види митного контролю [6, с. 159]:

- попередній документальний контроль, який здійснюється в пунктах пропуску через державний кордон України;
- контроль під час митного оформлення товарів і транспортних засобів комерційного призначення;
- митний аудит – контроль після митного оформлення товарів і транспортних засобів комерційного призначення.

Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур визначає митний контроль як сукупність заходів, що здійснюються митною службою з метою забезпечення дотримання митного законодавства [7].

У чинному законодавстві України основні положення щодо митного контролю викладено у розділі XI Митного кодексу України [8]. Так, відповідно до ст. 336 МКУ, митний контроль в Україні здійснюється у таких формах:

1) перевірки документів та відомостей, які відповідно до статті 335 цього Кодексу надаються митним органам під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України;

2) митного огляду;

3) обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України;

4) усного опитування громадян та посадових осіб підприємств;

5) огляду територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних складів, вільних митних зон, магазинів безмитної торгівлі та інших місць, де знаходяться товари, транспортні засоби комерційного призначення, що підлягають митному контролю, чи провадиться діяльність, контроль за якою відповідно до цього Кодексу та інших законів України покладено на митні органи;

6) перевірки обліку товарів, що переміщуються через митний кордон України та/або перебувають під митним контролем;

7) проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів;

8) направлення запитів до інших державних органів, установ та організацій, уповноважених органів іноземних держав для встановлення автентичності документів, поданих митному органу.

Метою здійснення митного контролю є забезпечення законного переміщення осіб, товарів та транспортних засобів через митний кордон, в тому числі повне та своєчасне адміністрування митних платежів [9, с. 59].

Щоб визначити ефективність роботи митних органів України протягом 2015 року, розглянемо заходи які були здійснення митницями ДФСУ для забезпечення митного контролю [10].

Так, протягом 2015 року до уповноважених органів іноземних держав направлено 895 запитів на перевірку автентичності документів, поданих для підтвердження заявленої митної вартості та отримано 330 відповідей, з яких у 61 випадку митні органи зарубіжних країн не підтвердили автентичність документів. ДФСУ забезпечувала постійний контроль за правильністю класифікації товарів згідно з УКТЗЕД та недопущення втрат обов'язкових митних платежів до державного бюджету. Зокрема, протягом 2015 року прийнято 2486 класифікаційних рішень (що більше на 26,4% в порівнянні з 2014 роком), за їх результатами класифіковано 4538 товарів (більше на 36,3% в порівнянні з 2014 роком). Додаткові надходження до бюджету за рахунок класифікаційної роботи в 2015 році, у порівнянні з 2014 роком зменшилися на 9,1% (219,2 млн. грн. проти 241,1 млн. гривень). Додаткові надходження до бюджету від контролю за класифікацією товарів на етапі після митного оформлення складають 28,3 млн. гривень. Крім того, забезпечено контроль за правильністю визначення походження товарів. У 2015 році додаткові надходження від контролю за правильністю декларування країни походження товару склали 81,0 млн. грн., що на 11,1 млн. грн. більше, ніж за 2014 рік (без урахування Луганської та Донецької митниць). В 2015 році було проведено 304 документальні перевірки щодо дотримання платниками податків законодавства з питань державної митної справи, за результатами яких донараховано 120,6 млн. грн., з них узгоджено 28,5 млн. грн.

На основі проведеного аналізу, можна визначити основні проблеми, які перешкоджають проведенню ефективного митного контролю в Україні: наявність прогалин у нормативно-правових актах; ризикоорієнтована система відбору суб'єктів ЗЕД до митного контролю; недосконала система інформаційної взаємодії суб'єктів, що приймають участь у митному контролі.

Можливими шляхами вирішення цих проблем є відступ від домінування фіскальної складової митного регулювання, вдосконалення митного законодавства, удосконалення роботи митних органів, покращення їх взаємодії з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, які є об'єктами перевірки.

Отже, митний контроль – це сукупність заходів, що здійснюються органами митного регулювання, які спрямовані на забезпечення національних митних інтересів і безпеки України. Здійснення митного контролю спрямоване на формування прозорої митної системи, яка враховує сучасні тенденції зовнішньоекономічної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Шкуратова І. І. Принципи і організація фінансового контролю в діяльності митних органів / І. І. Шкуратова, А. А. Халецька // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Державне управління. – 2011. – № 2. – С. 120-126. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamcudu_2011_2_18

2. Оніщик Ю. В. Митний контроль як вид фінансового контролю / Ю. В. Оніщик // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2012. – № 628. – С. 110-113. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://lawreview.chnu.edu.ua/visnuku/st/628/18.pdf>
3. Коросташова І. М. Організаційно-правові засади контролю в митній службі України [Текст]: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / І. М. Коросташова; Інститут законодавства Верховної Ради України. – К., 2006. – 21 с.
4. Дегтярьова С. В. Принципи здійснення митного контролю в Україні / С. В. Дегтярьова // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – № 6-2. – С. 20-23. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo06-2/part_3/6.pdf
5. Білуха М. Т. Митний контроль: організація і методологія / М. Т. Білуха, Т. В. Микитенко // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2014. – № 1. – С. 181-187. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvnudpsu_2014_1_26
6. Бережнюк І. Г. Актуальні питання теорії та практики митної справи: монографія / за заг. ред. І. Г. Бережнюка. – Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2013. – 428 с. – (Митна справа в Україні. Том 21).
7. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.05.1973 р.; редакція на 26 червня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_6431
8. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
9. Ломейко Ю. А. Аналіз та напрями взаємовідносин між суб'єктами митного контролю / Ю. А. Ломейко // Бізнес Інформ. – 2015. – № 2. – С. 58-67. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_2_10
10. Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/data/files/131201.pdf>

Царенков О.О.

студент,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ВИДАТКИ НА ОСВІТУ В ПОДІЛЬСЬКОМУ РАЙОНІ МІСТА КИЄВА: ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ ТА КАЗНАЧЕЙСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Освіта виступає основою в сфері інтелектуального, культурного, духовного, соціально-економічного розвитку суспільства та держави. Метою для розвитку освіти виступає всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності в суспільстві, розвитку талантів, розумових та фізичних здібностей, виховання високого рівня моральних якостей, підвищення рівня освіти для народу, забезпечення господарства висококваліфікованими фахівцями. Видатки на науку та освіту належать до поточних видатків з бюджету, розміри видатків на утримання навчальних закладів визначаються спеціальними документами – кошторисами [1, с. 7].